

Onderwerp Financiële middelen voor in- en uitvoering Wet inburgering en overbrugging aanbod statushouders 1e helft 2021	
Nummer	2020/773955
Portefeuillehouder	Roduner, F.J.
Programma/beleidsveld	3.1 Werk
Afdeling	WI
Auteur	Hofman, D.D.
Telefoonnummer	023-5115594
Email	dhofman@haarlem.nl
Kernboodschap	Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering inwerking. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering en het ontwikkelen en aanbieden van inburgeringsaanbod ligt bij de gemeente. De nota informeert u over welke middelen Haarlem krijgt voor in- en uitvoering van deze wet. In de meicirculaire 2020 is deels bekend gemaakt welke middelen we krijgen voor de invoering en welke structurele middelen we de komende jaren krijgen voor de uitvoeringstaken. Het is belangrijk om aan te geven dat de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen op gemeenteniveau nog niet zijn vastgesteld door het Rijk. Daarnaast informeert de nota u over de overbrugging van het huidige aanbod statushouders voor de periode 1 januari 2021 tot 1 juli 2021. In maart 2020 werd bekend dat de inwerkingtreding van de wet met een half jaar is uitgesteld.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving. In de commissie Samenleving van 4 juni 2020 is u toegezegd (BAZ 2020/0550244) om na de zomer tussentijds te informeren over de financiële situatie inzake de nieuwe Wet inburgering 2021 en u te informeren over de overbrugging van het aanbod statushouders voor de eerste helft 2020.
Relevante eerdere besluiten	- Informatienota Wet inburgering 2021 in commissie Samenleving 4 juni 2020, (2020/71992).
Besluit College d.d. 1 september 2020	Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Aanleiding

Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nieuwe wet en het ontwikkelen en aanbieden van inburgeringsaanbod ligt bij de gemeente. Voor de in- en uitvoering van de wet stelt het Rijk middelen aan de gemeente beschikbaar. De middelen zijn berekend op basis van een onafhankelijk veldonderzoek (AEF, 2019)¹ met een financiële toets van het Centraal Plan Bureau, die in opdracht van de VNG en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is uitgevoerd. Op 24 april 2020 zijn de afspraken hierover vastgelegd in een bestuursovereenkomst² tussen SZW en de VNG. De VNG heeft er vertrouwen in dat met deze afspraken de randvoorwaarden zijn neergezet voor een goed inburgeringsstelsel.

De nota informeert u voor welke opgave wij staan en welke nieuwe taken de gemeenten moet gaan uitvoeren. Ten tweede wordt u geïnformeerd over welke middelen de gemeente ontvangt in aanloop naar de wet en welke structurele middelen wij de komende jaren krijgen om de nieuwe taken uit te voeren. Het is belangrijk om aan te geven dat de middelen voor de inburgeringsvoorzieningen op gemeenteniveau nog niet zijn vastgesteld door het Rijk. Verwachting is dat dit begin 2021 wordt vastgesteld (uiterlijk 1 april 2021), maar dat gemeente hier wel eerder over zullen worden geïnformeerd. Ten derde informeert deze nota u over hoe het huidige aanbod statushouders in de periode 1 januari 2021 tot 1 juli 2021 overbrugd wordt. In maart 2020 werd bekend dat de inwerkingtreding van de wet met een half jaar is uitgesteld.

In de commissie samenleving van 4 juni 2020 is u toegezegd om na de zomer inzicht te geven in de financiële situatie inzake de nieuwe Wet inburgering 2021 (BAZ 2020/0550244). Met deze nota wordt de toezegging afgedaan.

2. Kernboodschap

1. Opgave: uitvoeringstaken gemeente

Met de nieuwe wet inburgering krijgt de gemeente regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel. De gemeente dient voor elke inburgeringsplichtige een brede intake af te nemen en een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op te stellen. Daarnaast dienen zij de groep asielstatushouders gedurende de eerste zes maanden financieel te ontzorgen. De gemeente wordt verantwoordelijk om drie leerroutes aan te bieden en in te kopen. Dit zijn drie duale trajecten waarin het leren van de taal gecombineerd wordt met werk (B1-route), voorbereiding op een opleiding

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/11/14/rapport-veldonderzoek-kosten-wet-inburgering>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/04/28/voet-betuurlijke-aspraken>

(onderwijsroute) of een vorm van participatie gericht op zelfredzaamheid (Z-route). Daarnaast krijgt de gemeente een belangrijke rol om zicht en invloed op de kwaliteit van deze leerroutes te houden. In *tabel 1* staat het te realiseren gemeentelijk aanbod uitgesplitst naar de groep asielstatushouders en gezinsmigranten- en overige migranten. De wettelijke aanbodplicht verschilt namelijk voor de twee doelgroepen onder de nieuwe wet. Voor uitgebreide toelichting op de nieuwe taken en beschrijving van de doelgroepen zie eerdere informatienota Wet inburgering ([2020/71992](#)).

Tabel 1. Overzicht verantwoordelijkheden gemeenten nieuwe Wet inburgering

	Aanbod	Asielstatushouders	Gezinsmigranten- en overige migranten
1	Brede intake en PIP	X	X
2	Participatieverklaringstraject (PVT)	X	X
3	Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)	X	X
3	Maatschappelijke begeleiding	X	
4	Financieel ontzorgen	X	
5	3 leerroutes incl. alfabetisering en Kennis Nederlandse Maatschappij (KNM)	X	

2. Middelen voor in- en uitvoering Wet inburgering

Om per 1 juli 2021 de nieuwe taken van de Wet inburgering voor te bereiden, te implementeren en uit te voeren krijgen gemeenten financiële middelen van het Rijk. Het gaat grofweg om drie verschillende soorten middelen:

1) incidentele invoeringskosten

2) structurele uitvoeringskosten

3) structurele inburgeringsvoorzieningen (volume-afhankelijk).

In de meicirculaire 2020³ zijn via de integratie-uitkering (Gemeentefonds) zowel de incidentele bijdrage in invoeringskosten (2020) als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten (2021 en verder) beschikbaar gesteld. Het gaat om de volgende bedragen:

Tabel 1. Integratie-uitkering meicirculaire 2020

Gemeente	2020 incidenteel	2021	2022	2023 en verder
Haarlem	€321.043	€262.586	€583.603	€642.034

Bron: meicirculaire 2020.

1. Invoeringskosten (incidenteel)

Voor de invoering krijgt Haarlem **eenmalig €321.043**. Deze middelen zijn voor de inrichting van beleid en processen, inrichting van communicatie, werven en/of opleiden van klantmanagers en eventuele overige aanloopkosten. De middelen zijn verdeeld op basis van inwonersaantal.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2020/05/29/meicirculaire-gemeentefonds-2020>

De kosten voor ICT zijn nog niet geprognoseerd, deze worden momenteel onderzocht via een uitvoeringstoets door VNG-realisatie. Vergoeding voor ICT wordt separaat door het Rijk beschikbaar gesteld.

2. Uitvoeringskosten (structureel)

De structurele uitvoeringskosten die Haarlem ontvangt vanaf 2021 (zie tabel 1) zijn voor:

- het uitvoeren van de brede intake en het opstellen van het persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP)
- voortgangsgesprekken (klantmanagement)
- handhaven van het PIP
- het financieel ontzorgen incl. begeleiding naar financiële zelfredzaamheid
- beleid- sturingsprocessen.

Deze middelen worden onder gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners (78%) en het aantal personen met een niet-westerse migratieachtergrond (22%). Bij zowel de incidentele bijdrage als de uitvoeringskosten zijn geen bestedingsvoorwaarden verbonden. De kosten voor de voortgangsgesprekken worden uitgesmeerd over twee jaar.

Ministerie van SZW werkt met de volgende ramingsbudgetten voor de uitvoeringskosten op basis van de huidige volumestand: **gemiddeld €4.200 per asielstatushouder en gemiddeld €2.700 per gezins- of overige migrant**⁴. Het verschil wordt verklaard doordat er meer gesprekken voor asielstatushouders nodig zijn en het onderdeel ontzorgen alleen voor (bijstandsgerechtigde) asielstatushouders geldt.

3. Inburgeringsvoorzieningen (structureel)

Onder de kosten voor inburgeringsvoorzieningen vallen de kosten voor de leerroutes, maatschappelijke begeleiding, Participatieverklaringstraject (PVT), Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) en de tolkenvoorziening. De inburgeringsvoorzieningen zijn volume-afhankelijk. Het Rijk stelt begin 2021 via een specifieke uitkering (SPUK) deze middelen beschikbaar. Voor deze middelen gelden bestedingsvoorwaarden. De verdeling van deze SPUK-middelen is momenteel nog niet bekend en wordt uitgewerkt in het Besluit Inburgering: de lagere wet- en regelgeving bij de Wet inburgering. Het Besluit Inburgering gaat in september 2020 in internetconsultatie. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de taakstelling van gemeenten in 2021.

Raminssystematiek inburgeringsvoorzieningen

De kosten van de leerroutes worden uitgesmeerd over drie jaar. De ramingssystematiek beweegt mee met de volumes. Voorlopige vaststelling gebeurt op basis van volumeprognose. De definitieve vaststelling gebeurt pas achteraf op basis van de werkelijke volumes. Inschatting voor Haarlem de

⁴https://www.divosa.nl/sites/default/files/onderwerp_bestanden/26_juni_2020_presentatie_financien_vena.pdf

komende jaren is ongeveer 65 asielstatushouders en ongeveer 100 gezinsmigranten- en overige migranten per jaar. Ministerie van SZW werkt met de volgende ramingsbudgetten voor de inburgeringsvoorzieningen:

Wat	Per Asielstatushouder	Per Gezinsmigrant
Maatschappelijke begeleiding	€2.250	-
Tolkenvoorziening	€504	€216
Participatieverklaringstraject (PVT)	€250	€250
Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)	€150*	€215
Leerroutes	€10.000	-
Totaal	€13.154	€681

*gemiddelde bedrag is lager voor de groep asielstatushouders, aangezien daar alleen een vergoeding geldt voor de MAP in de B1-route, terwijl die bij de gezinsmigranten voor de B1- en Z-route geldt.

Verschil wordt verklaard doordat de leerroutes en maatschappelijke begeleiding alleen voor de groep asielstatushouders geldt. Daarnaast zijn er minder uren tolkenvoorziening geraamd voor gezinsmigranten- en overige migranten.

Prestatiebekostiging

Tot en met 2024 worden gemeenten gefinancierd op basis van inputbekostiging: een vaste prijs per asielstatushouder en gezins- of overige migrant. Vanaf 2025 geldt er ook deels een prestatiebekostiging. Het gewicht hiervan in de verdeling wordt beperkt tot 10% van het gewicht van de leerroutes. De prestatiebekostiging zal geen invloed hebben op het budget voor gezinsmigranten en overige migranten. Welke prestaties hiervoor geleverd moeten worden, wordt uitgewerkt in de lagere wet- en regelgeving. Op dit moment is dat nog niet bekend.

3. Consequenties

1. Voorlopige inschatting voldoende invoerings- en uitvoeringsmiddelen

De voorbereiding op inkoop wordt zoveel mogelijk opgepakt met bestaand personeel. De verwachting is dat de beschikbare invoeringsmiddelen voldoende zullen zijn. Op basis van het AEF-rapport, dat SZW in samenwerking met VNG liet uitvoeren, krijgen gemeenten voldoende middelen om de minimale uitvoeringskosten van de wettelijke taken te dekken. Op dit moment kan er geen concreet antwoord gegeven worden op de vraag of de uitvoeringsmiddelen voldoende zullen zijn, aangezien wij nog niet welke kosten wij gaan maken bij de uitvoering van de nieuwe wet en welke middelen we krijgen voor de inburgeringsvoorzieningen (SPUK-middelen). Het vierde kwartaal 2020 (bij bekendmaking SPUK-middelen) wordt u opnieuw geïnformeerd via het beleidsplan over de middelen en hoe deze zich verhouden tot onze ambitie. Dan zijn we ook een stap verder in het verwervingsproces. Wanneer er knelpunten ontstaan, geven we mee hoe we dat denken te gaan oplossen.

2. Middelen inburgeringsvoorzieningen (SPUK-middelen) nog niet duidelijk

De verdeelsystematiek van de inburgeringsvoorzieningen (SPUK-middelen) wordt uitgewerkt in het Besluit Inburgering, dat begin september 2020 in internetconsultatie wordt gebracht en begin 2021 (uiterlijk 1 april 2021) gepubliceerd zal worden. Vooruitlopend op publicatie bespreekt het ministerie van SZW met Divosa en VNG hoe gemeenten in meer detail over de precieze verdeelsystematiek kunnen worden geïnformeerd. Er wordt gedacht wordt aan een eenvoudige rekentool.

3. Overbrugging dienstverlening statushouders huidige wet

In maart 2020 werd bekend dat de inwerkingtreding van de wet met een half jaar is, tot 1 juli 2021 uitgesteld. Er wordt voor gekozen de huidige activiteiten gericht op de integratie en participatie van statushouders in ieder geval tot die datum voort te zetten. Deze voortzetting geldt voor de wettelijke taak maatschappelijke begeleiding (door Vluchtelingenwerk), die deels wordt gedekt door de Rijksbijdrage Maatschappelijke Begeleiding. Voor het resterende bedrag wordt nog dekking gezocht. Om geen gat te laten vallen in de dienstverlening worden ook andere activiteiten, waaronder het introductieprogramma voor statushouders en re-integratieaanbod 'Aan de slag', voortgezet tot 1 juli 2021. De kosten van het introductieprogramma worden gedekt uit het voor statushouders geormerkte bedrag binnen de Sociale Basis. De kosten van het re-integratieaanbod voor statushouders zullen uit het re-integratiebudget gefinancierd worden.

4. Vervolg

Planning

Wat	Wanneer
Vaststellen verwervingsstrategie	September – oktober 2020
Vorbereiden verwerving	September – december 2020
Vaststelling regionaal beleidskader (via cie/raad) incl. overzicht financiën	December 2020
Start publicatie opdracht	Januari 2021
Verordening/beleidsregels Wet inburgering	Maart- april 2021
Definitieve gunning	1 juni 2021
Inwerkingtreding nieuwe wet	1 juli 2021

5. Bijlagen

Geen